

J.nr. 21-30411-000004

Ref. MEB

Den 7. juli 2021

**Notat fra virtuelt møde i Udvalget for forædling, sorter og handel med frø (Frøudvalget)
onsdag den 30. juni kl. 10-12****Deltagere**

Anders Mondrup (AM), Anne Esther Fabricius (AEF), Asbjørn Børsting (AB), Birger Eriksen (BE), Birte Boelt (BB), Charlotte Holde (CH), Claus Bech (CB), Gerhard Deneken (GD), Ib Borup Pedersen (IBP), Jon Birger Pedersen (JBP), Leif Hagelskjær (LH), Lasse Skovlund Bech (LSB), Nils Elmegaard (NE), Simon von Siebenthal (SVS), Troels Prior Larsen (TPL) og Christian Andreasen (CA, forperson),

Fra LBST deltog Kristine Riskær (KRRI), Kristine Bech Klindt (KBK), Morten Storgaard (MS), Lars Landbo (LL), Ulla Katja Thybo (UKT), Troels Battrup (TB), Lena Tinghuus (LT) og Merete Buus (MB, referent (REF)).

Afbud

Jens Holstborg (JH) og Kim Bonde Petersen (KBP).

Dagsorden for mødet	
1.	Meddelelser <ol style="list-style-type: none"> 1. Landbrugsstyrelsen <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Ny udnævnelse af udvalget og revideret forretningsorden 1.2. Lovgivning, bekendtgørelser og vejledninger 2. TystofteFonden 3. Medlemmerne
2.	Plantenyhedsbeskyttelse og sortsafprøvning <ol style="list-style-type: none"> 1. Orientering om arbejdet i EU, CPVO og UPOV
3.	Certificering og handel <ol style="list-style-type: none"> 1. Orientering om arbejdet i EU og OECD 2. Informationsdeling om handel i en COVID-19 tid 3. Informationsdeling om handel mellem EU og UK efter Brexit 4. Økologi, herunder økologisk heterogent materiale og økologiske sorter til økologisk brug 5. Eksport –øget fokus på dokumentation for GMO-frihed 6. OrganicXSeed databasen 7. Orientering om møde i Arbejdsgruppen om certificering 27. og 28. april 2021
4.	Orientering om GMO-arbejdet i EU <ol style="list-style-type: none"> 2. EU-kommissionens studie om nye forædlingsteknikker (NGT)
5.	Eventuelt <ol style="list-style-type: none"> 1. Skrivelse fra Økologisk Landsforening og Frøsamlerne 2. Næste møde

Informationer givet i skriftlig orientering forud for mødet er medtaget nedenfor i kursiv.

Kristine Riskær (KRRI) bød velkommen til mødet og kunne hilse fra den tidligere formand Ole Olsen. Landbrugsstyrelsen har udpeget ny forperson for udvalget, Christian Andreasen (CA) fra Københavns Universitet, og nyt medlem, Ib Borup Pedersen (IBP) fra Økologisk Landsforening. CA indledte mødet med en bordrunde af hensyn til de nye deltagere i udvalget.

1. Meddelelser

1.1. Landbrugsstyrelsen

KRRI oplyste, at styrelsen er uden direktør, men at stillingen er slået op og forventes besat pr. 1. oktober. Vicedirektør Louise Piester er konstitueret i stillingen.

1.1.1 Ny udnævnelse af udvalget og revideret forretningsorden

Den 1. maj trådte den reviderede forretningsorden i kraft og der skete udnævnelse af udvalgets medlemmer jf. forretningsordenen. Forretningsorden og medlemsliste findes her:

<https://lbst.dk/virksomheder/froe-og-saedekorn/udvalg/udvalget-for-foraedling-sorter-og-handel-med-froe-froeudvalget/>

KRRI sagde, at Landbrugsstyrelsen har opdateret udvalgets forretningsorden. Udvalgets forretningsorden og navn er tilpasset, så det afspejler hele værdikæden fra forædling til handel, selvom handel er udvalgets hovedfokus. Næste gang vi skal revidere forretningsordenen, påtænker vi at ændre 'formand' til 'forperson' for at sikre en kønsneutral sprogpolitik.

Simon von Siebenthal (SVS) bemærkede, at udvalget ikke længere er rådgivende for ministeren, men som noget nyt rådgivende for styrelsen. KRRI forklarede, at udvalget skal give input til styrelsen, som vi kan bruge til selv at forstå forskellige problemstillinger og sikre den bedste betjening af det politiske niveau. Ydermere fungerer udvalget til høring og forberedelse af forskellige reguleringstiltag herunder i EU-regi. Ændringen er et led i revisionen af vores hjemmelsgrundlag og skyldes, at udvalget ikke er nedsat ved lov men direkte af styrelsen.

Gerhard Deneken (GD) gjorde opmærksom på, at forretningsordenen ligeledes er ændret for Fagudvalget for sortsafprøvning.

1.1.2. Lovgivning, bekendtgørelser og vejledninger

Vi har lavet såkaldt servicetjek af bekendtgørelserne om markfrø, sædekorn og grønsagsfrø, hvor vi har gennemgået de nationale regler og sammenholdt dem med direktiverne, for at sikre at vi implementerer reglerne korrekt. Det resulterede i en større omorganisering af bekendtgørelserne, men knap så mange indholdsmæssige ændringer. Bekendtgørelserne trådte i kraft 1. januar 2021.

Vi arbejder på at ændre reglerne om, at godkendte sortsblandinger skal fremgå af bekendtgørelse om sædekorn, da det er praktisk uhåndterbart. I stedet for den gældende model, vil vi arbejde for, at der skal ske konkret godkendelse af sortsblandingerne for alle de virksomheder, der ønsker at markedsføre blandingen. Vi forventer, at de ændrede regler vil træde i kraft den 1. januar 2022.

I den seneste version af sædekornsbekendtgørelsen, som har været i høring i maj-juni, var der indsat hjemmel for Landbrugsstyrelsen til at udstede administrative bødeforelæg for overtrædelse af bekendtgørelsens § 36, nr. 1, og visse bestemmelser i planteloven. Justitsministeriet har endnu ikke endeligt godkendt dette, hvorfor bestemmelsen er blevet slettet fra den version af bekendtgørelsen, der træder i kraft den 1. juli. Det forventes i stedet, at hjemlen kommer ind i bekendtgørelsen pr. 1. januar 2022.

Arbejdet med nye vejledninger (både vejledning 1 og 2) er påbegyndt. På grund af andre arbejdsopgaver er ikrafttræden af vejledningerne indtil videre udskudt, tentativ ikrafttræden er 1. oktober for Vejledning 2 (hobbyvejledningen) og 1. februar for Vejledning 1 (virksomhedsvejledningen).

1.2. TystofteFonden

GD oplyste, at det var første gang i år, at Plantenyhedsnævnet har været ind over anmeldelserne og truffet afgørelse om sortslisteoptagelser. Det er en ny konstruktion, som har fungeret rigtig godt. Fakturering for certificering er ændret, så der nu betales for alle partier og i den forbindelse er grundgebyret sænket. Den 23. juni gennemgik Fonden et forvaltningskursus afholdt af Landbrugsstyrelsen. Det er nu styrelsens Enhed for Fondstilsyn, der fører tilsyn med TystofteFonden og de har lige gennemført et tilsyn med fonden. TystofteFonden har været involveret i drøftelser af den nye brødhvedebekendtgørelse, som Landbrugsstyrelsens Enhed for Miljø & Erhvervsregulering er ansvarlig for. Fonden har deltaget i to online møder med CPVO om godkendelse af sortsnavne. Desuden har fonden arbejdet med at få de tekniske afprøvninger til at køre i år og det er gået rigtig godt. Og sidst men ikke mindst har fonden fortsat oprydning i FCS, som er det elektroniske system, der håndterer certificering af frøpartier.

1.3. Medlemmerne

Asbjørn Børsting (AB) gjorde opmærksom på, at erhvervet ser frem til, at brødhvedebekendtgørelsen bliver færdig og træder i kraft snarest muligt, og gerne til august. Det er et konstruktivt samarbejde i hele værdikæden, der ligger bag, og som kan være med til at gøre os i stand til at nå i mål med reelt at øge den danske produktion og forsyning af brødhvede på den måde, som markedet ønsker det i Danmark, med forskellige ekstra garantier, som man ikke har på importeret brødhvede. [Kristine Bech Klindt (KBK) har efter mødet i Frøudvalget orienteret enheden Miljø & Erhvervsregulering i Landbrugsstyrelsen om erhvervets ønske, tilføjet af REF].

2. Plantenyhedsbeskyttelse og sortsafprøvning

2.1. Orientering om arbejdet i EU, CPVO og UPOV

EU

Forslag til forordning, der forlænger EF-sortsbeskyttelse med fem år for sorter af arterne asparges og for artsgrupperne blomsterløg, buske med små frugter og prydbuske skulle være trådt i kraft den 1. juli 2021, men er blevet forsinket pga. formaliteter. Ny ikrafttrædelsesdato kendes endnu ikke men må forventes inden årets udgang.

KBK oplyste, at beslutningen er udskudt, da afstemningen i Europa-Parlamentet er udskudt fra juli til september, men at forventet ikrafttræden er senest 1. januar 2022.

UPOV [International organisation for sortsbeskyttelse, tilføjet af REF]

Der har ikke været afholdt møder i UPOV-regi siden sidste møde i udvalget. Til gengæld har der den 27. maj 2021 været afholdt et seminar om "Breeder's right in relation to harvested material". Materiale fra seminaret kan findes her: https://www.upov.int/meetings/en/details.jsp?meeting_id=63048

CPVO [EU's sortskontor som tildeler EU sortsbeskyttelse, tilføjet af REF]

Der blev afholdt virtuelt AC-møde (Administrative Council) den 14. april 2021. Dette var Martin Ekvads sidste AC-møde som præsident for CPVO. EU-Kommissionen var på tidspunktet for mødet i gang med at interviewe kandidater til ny præsident. Herefter skal EU-Kommissionens short list interviewes af AC. Vi har ikke hørt noget nyt siden.

Budgettet for 2022 holdes stabilt i forhold til tidligere på. Samlet indtægt og udgift forventes at ligge på ca. 20 mio. €. CPVO har den seneste tid set en stigning i antallet af beskyttelser, der opgives. Antallet af

opgivelser, har en direkte effekt på indtægterne, fordi de årlige gebyrer for opretholdelse af beskyttelsen udgør langt størstedelen af indtægterne. Det vil altså have konsekvens for budgettet, hvis der sker et uforudset stort antal opgivelser. CPVO mener ikke, at der er nogen risiko pt., men de overvåger situationen.

UK [Det forenede kongerige, herunder Storbritannien og Nordirland, tilføjet af REF] har anmodet om at indgå en gensidig aftale om take-over af afprøvningsrapporter. På mødet blev det besluttet, at der var behov for at indhente flere oplysninger, før der kunne tages endeligt stilling til en sådan aftale. CPVO har efterfølgende i brev af 10. juni oplyst, at UKs anmodning ikke længere er aktuel. Konklusionen er, at CPVO (og DEFRA [UK's sorts- og certificeringsmyndighed, tilføjet af REF] fsva. UK) så vidt muligt vil gøre brug af eksisterende SES-rapporter [SES står for afprøvning af nye sorter for Selvstændighed, Ensartethed og Stabilitet, på engelsk DUS, tilføjet af REF], og hvis der ikke er nogen rapporter tilgængelige, vil andre myndigheder blive anmodet om at forestå afprøvningen, hvis der ikke er anerkendte afprøvningssteder (examination office, EO) i EU.

Prisgrupperne for afprøvning af forskellige afgrøder, som betales til EO'erne, skal genberegnes og antallet af prisgrupper bør reduceres for at lette administrationen. Efter drøftelser på mødet lykkedes det ikke at komme frem til en konklusion. CPVO vil derfor på næste møde fremlægge en nærmere analyse af mulighederne og konsekvenserne.

CPVO og EPO [Det europæiske patentkontor, tilføjet af REF] har genoptaget samarbejdet efter der er faldet dom i Pepper-sagen (G3/19). De drøfter især konkrete sager, der indebærer NGT [New Genomic Techniques, dvs. de nye forædlingsteknikker, tilføjet af REF].

Birger Eriksen (BE) spurgte til samarbejdet mellem CPVO og EPO, særligt i forhold til NGT. KBK sagde, at CPVO har identificeret nogle sager, som indeholder spørgsmål om NGT, som de vil tage en snak med EPO omkring. Vi ved ikke, om det bare er vidensdeling og erfaringsudveksling eller hvad formålet konkret er. BE supplerede, at EPO meget klart har tilkendegivet, at alt NGT eller mutationsegenskaber betragter de som patenterbare. KRBA tilføjede, at de nok prøver at lægge en fælles linie til spørgsmålet.

GDE spurgte til samarbejdet mellem EU og UK i forhold til overtagelse af afprøvningsrapporter og konklusionen med at CPVO så vidt muligt vil gøre brug af eksisterende SES-rapporter. GDE spurgte, om det har nogen konsekvenser for vores nationale håndtering af det, hvor vi pt. ikke har mulighed for at overtage SES-rapporter fra UK og er der tale om færdige rapporter eller er der også tale om igangsatte afprøvninger. KRBA har ikke yderligere informationer om det fra CPVO, men forventer en orientering på næste CPVO møde.

[EU-Kommissionen har efterfølgende præciseret, at der ikke kan ske overtagelse af SES-rapporter i forbindelse med sortslisteoptagelse. Dette gælder således kun for sortsbeskyttelse. CPVO har sit eget regelsæt, som ikke er omfattet af ligestillingsbeslutninger med 3.-lande. Ligestillingsbeslutningen vedrører kun frøproduktion/certificering. EU-medlemsstater har derfor ikke mulighed for at overtage rapporter fra UK til brug for sortslisteoptagelse, hverken fra Storbritannien eller Nordirland. Tilføjet af REF].

3. Certificering og handel

3.1. Orientering om arbejdet i EU og OECD

Der er sendt referater ud til Frøudvalget fra møde i Stående komité for frø den 6. maj 2021 og OECD møder om frø den 7.-11. juni 2021.

EU-kommissionens studie om frø og andet planteforneringsmateriale (PRM)

EU-Kommissionen har ved KOM 8287/21 af 29. april 2021 fremsendt et arbejdsdokument med et studie af EU's muligheder og behov for at opdatere den eksisterende lovgivning om produktion og handel med frø og andet planteforneringsmateriale, samt fremsat forslag til hvordan lovgivningen kan opdateres. Studiet omfatter tolv markedsdirektiver om frø og andet plante- og forstligt forneringsmateriale.

Kommissionens studie er foranlediget af en anmodning fra Rådet gennem Rådsbeslutning (EU) 2019/12905 af 8. november 2019 på baggrund af TFEU artikel 241.

Kommissionen peger i dokumentet på en lang række problemer i den nuværende lovgivning, herunder ikke-harmoniseret implementering, manglende muligheder for bevaring og bæredygtig brug af de jordbrugs- og forstlige genetiske ressourcer samt for biodiversitet, dårlige muligheder for at skabe synergi med anden politik, såsom EU's Green Deal og de relaterede strategier, mangel på harmoniserede og risikobaserede officielle kontroller og dårlige muligheder for at tilpasse lovgivningen til den teknologiske og videnskabelige udvikling.

Kommissionen fremsætter tre muligheder for at opdatere lovgivningen:

Option 0: ingen ændringer eller nye initiativer til ændring af markedsdirektiverne, udover så vidt muligt at indarbejde de mål, der er fastlagt i Green Deal og Farm to Fork strategien.

Option 1: Forbedrede procedurer og sammenhæng i lovgivningen samt ad hoc tiltag for at forbedre bæredygtigheden. Sigter mod større garantier for brugerne ved at balancere fleksibilitet og harmonisering

Option 2: Skabe fleksibilitet i forhold til tilpasning af lovgivningen til den teknologiske udvikling, forbedre adgang til de genetiske ressourcer og adressere bæredygtighedsmålene på en sammenhængende måde. Sigter mod at give høje garantier for brugerne igennem en fuld harmonisering.

Kommissionen konkluderer, at der er tilstrækkelig underbygning og videnskabelig understøttelse, der taler for politisk handling. Kommissionen vil iværksætte en konsekvensanalyse, som skal danne grundlag for en efterfølgende revision af direktiverne. Et konkret forslag til revision af lovgivningen forventes tidligst fremlagt i efteråret 2022.

Vi finder umiddelbart, at en revision af de tolv markedsdirektiver er relevant, bl.a. da de for nogles vedkommende er mere end halvtreds år gamle og på en række punkter ikke er fulgt med udviklingen. Der er derfor behov for en generel opdatering i forhold til den teknologiske og videnskabelige udvikling, samt at medvirke til at sikre målene i EU's Green Deal strategi, og at skabe bedre sammenhæng med Planter sundhedsforordningen.

Merete Buus (MB) tilføjede, at EU-Kommissionen har inviteret til møder i denne uge for interessenter og medlemsstater om Inception Impact Assessment, som er rammen for den fremtidige konsekvensanalyse forud for en revision af de 12 markedsdirektiver om godkendelse af sorter og handel med frø og andet planteforneringsmateriale. [Efter mødet er der sendt link til EU-Kommissionens høring af Inception Impact Assessment på Kommissionens Better Regulation Portal. I kan også se det her:

[https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13083-Plant-and-forest-reproductive-material-revised-rules- da](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13083-Plant-and-forest-reproductive-material-revised-rules-da)

Birte Boelt (BB) spurgte ind til de beskrevne manglende muligheder for bevaring og bæredygtig brug af de jordbrugsgenetiske ressourcer og forslag til forbedring af det i option 2, samt til at Kommissionen konkluderer, at der er tilstrækkelig underbygning og videnskabelig understøttelse, der taler for politisk handling. MB sagde, at der ikke foreligger yderligere detaljer udover det der fremgår af Kommissionens Working Staff Document, som er rundsendt til Frøudvalget og også kan genfindes her:

https://ec.europa.eu/food/plants/plant-reproductive-material/legislation/future-eu-rules-plant-and-forest-reproductive_en

3.2. Informationsdeling om handel i en COVID-19 tid

I OECD regi vurderes det, at COVID-19 har vist, at det globale frømarked er meget robust.

3.3. Informationsdeling om handel mellem EU og UK efter Brexit

EU-Kommissionen adresserer i brev af 2. juni 2021 til den britiske plantesundhedschef følgende emner:

- *Markedsadgang for højrisiko-planter/planteprodukter og importforbudte planter/planteprodukter, herunder læggekartofler.*
- *Ligestillingsaftalen mellem Storbritannien og EU fsva. landbrugsfrø, herunder specielle forhold for forstligt formeringsmateriale og grønsagsfrø.*
- *Generelle vilkår for britiske varer vil være de samme som for øvrige tredjelande.*

Kommissionen oplyser, at de ikke ser en mulighed i at lave en ligestillingsaftale for britiske læggekartofler løsrevet fra andre varer dækket af EU-plant sundhedslovgivning (i så fald ville den skulle baseres på Plantesundhedsforordningens artikel 44, som kræver, at plantesundhedsniveauet kan anses for værende på samme højde som i EU). De lægger til grund, at det ville skabe et misforhold med de stadig flere punkter, hvor den britiske plantesundhedslovgivning divergerer fra EU's; derved skabes risiko for handelshindringer i fremtiden. Derimod ville en dynamisk tilpasning af britisk plantesundhedslovgivning til EU's sikre begge dele. Kommissionen slår ved samme lejlighed fast, at de vil anvende samme tilgang over for ethvert tredjeland, som ønsker at skabe markedsadgang for en vare, der i udgangspunktet er importforbudt til EU, eller kategoriseret som 'high risk plant/plant product' i Plantesundhedsforordningen, nemlig via en risikovurdering udarbejdet af EFSA. Denne holdning er ved flere lejligheder tidligere meddelt Storbritannien. På DEFRA's hjemmeside er det tidligere oplyst, at Storbritannien tillader import af læggekartofler fra EU fra 1. januar 2021 og 6 måneder frem.

Kommissionen påpeger, at processen for ligestillingsaftalen for landbrugsfrø og skovfrø var hurtig og problemfri. De to ligestillingsaftaler er allerede vedtaget. Dog medtog Kommissionen ikke certificeret grønsagsfrø i aftalen om landbrugsfrø, da en sådan aftale pt. kun er lavet med Moldova, beroende på et konkret og specifikt kontrolsystem, som auditeres af Kommissionen. De mener derfor ikke, at den forholdsvis lille andel af certificerede grønsagsfrø, som EU importerede fra Storbritannien står mål med et lignende arrangement.

Den overordnede besked til de britiske myndigheder er med andre ord, at

- *Der ikke laves sær aftaler eller –arrangementer for britiske planter/planteprodukter. Der gives samme vilkår som for alle andre tredjelande.*
- *Gensidig markedsadgang mellem parterne må bero på dynamisk tilpasning af britisk lovgivning til indre markeds lovgivning, hvorved øget divergens, som er en trussel mod samhandel, undgås.*
- *Kommissionen er i et vist omfang villige til at holde hånden under, eller at arbejde hurtigt for en ligestillingsaftale for produkter, som før Brexit repræsenterede en relevant markedsandel mellem parterne, og hvor de ser en reel mulighed for en fremtidig ligestillingsaftale.*

Mere generelt kan vi fortælle at:

Der forhandles mellem parterne om implementeringen af Nordirlandsprotokollen. Grænsekontrollen for varer, der kan komme ind i EU via Nordirland (som er underlagt EU-plant sundhedsregler) er vigtig for Indre marked, da bekymringen ellers er adgang uden eller med mangelfuld kontrol.

Konkret har Storbritannien i marts 2021 udskudt Fase 2 og 3 af sin varslede importkontrol, for planter og planteprodukters vedkommende til 1. januar 2022. Det betyder bl.a., at de frø, der er kategoriseret som 'EU regulated plants and plant products' først til den tid skal følges af plantesundhedscertifikat, og for nogle typeres vedkommende forhånds anmeldes. Grunden tilskrives i Storbritannien COVID-restriktioner, mens der udadtil også kigges på de besværligheder, der har været med at skaffe tilstrækkeligt og kompetent personale til at udføre dokumentbehandlingen og kontrollen i Fase 1. Der er højniveau kontakt mellem parterne, og Kommissionen planlægger at sende EU-specialister afsted til vejledning og inspektion af grænsekontrollen.

På embedsmandsniveau er der egentlige møder mellem Storbritannien og EU, hvor de udveksler oplysninger og arbejder på løsninger, også på lavpraktiske problemer.

På hjemmefronten har der siden januar været et godt samarbejde mellem Belgien, Polen, Spanien og Danmark med Nederlandene i spidsen. Det opstod for at løse akutte eksportudfordringer efter Brexit, og er stadig værdifuldt. Her diskuteres også hvor stor byrden med kontrol og udstedelse af plantesundhedscertifikater vil blive i de respektive lande efter årsskiftet, dvs. i Fase 2 af britisk importkontrol, der bl.a. vil omfatte frugt og grønt, snitblomster og nogle frø. I Danmark forudser vi ikke udfordringer, da eksporten af ovennævnte varer forventeligt er lille. Vi sendte i foråret mail og faglig meddelelse om ændringen til erhvervsorganisationer, og vi gentager dette over sommeren og efteråret. Det er uhyre vigtigt, at relevante virksomheder får oplysningerne og forbereder sig, også sammen med Landbrugsstyrelsen. Det er ligeledes vigtigt at gøre sig klart, at Storbritannien stadig foretager ændringer i deres importlovgivning, hvorfor eksporterende virksomheder opfordres til at holde sig opdateret sammen med deres britiske importør.

Storbritannien vil tilmelde sig TRACES, og Nordirland vil have den selvstændige landekode XI.

3.4. Økologi, herunder økologisk heterogent materiale og økologiske sorter til økologisk brug

Økologisk heterogent materiale

Produktion af økologisk heterogent materiale vil være muligt fra 1. januar 2022. Ordningen håndteres af Landbrugsstyrelsen herunder krav til registrering, identitet, kvalitet og mærkning. De konkrete krav vil blive indarbejdet i styrelsens bekendtgørelser om frø og andet planteforneringsmateriale.

Den nye økologiforordning muliggør, at planteforneringsmateriale, som ikke er en sort, men en bestand af planter inden for en enkelt botanisk taksonomisk gruppe med en høj grad af genetisk og fænotypisk diversitet, kan anvendes i økologisk produktion. Derved får erhvervsdrivende mulighed for at markedsføre planteforneringsmateriale af økologisk heterogent materiale uden at skulle opfylde de sædvanlige krav til registrering og uden at skulle overholde certificeringskategorierne præbasismateriale, basismateriale og certificeret materiale eller kravene til andre kategorier som fastsat i Rådets direktiv 66/401/EØF, 66/402/EØF, 68/193/EØF, 98/56/EF, 2002/53/EF, 2002/54/EF, 2002/55/EF, 2002/56/EF, 2002/57/EF, 2008/72/EF og 2008/90/EF eller i retsakter, der er vedtaget i henhold til disse direktiver. Materialet opføres efter en særlig procedure på en liste over økologisk heterogent materiale. Listen udveksles med de øvrige medlemsstaters kompetente myndigheder og Kommissionen.

Det er en forudsætning for produktion og markedsføring af heterogent materiale, at en række krav opfyldes. Med Kommissionens forslag indføres krav til:

a) beskrivelse af det økologiske heterogene materiale, herunder beskrivelse af avlsteknik og -historik, anvendt forældremateriale og beskrivelse af og dokumentation for materialets karakteristika, og geografiske udbredelse,

b) mindstekrav til identitet og kvaliteten af frøpartier, herunder sygdomsfrihed, renhed og spireevne, samt mærkningskrav, herunder i forbindelse med at kravet til spiringsprocent midlertidigt fraviges,

c) officiel kontrol af planteforneringsmateriale, herunder analyser, og krav til mærkning og emballering,

d) oplysninger, der skal sikre sporbarhed, navngivning, karakteristika, dokumentation for anvendt avlsteteknik, lokalitet og udbredelse, skal opbevares af de professionelle erhvervsdrivende i mindst 5 år, og

e) registrering af bevarelse og vedligehold af det økologiske heterogene materiale.

Vi havde gerne set og har arbejdet for en trinvis indfasning art for art baseret på erfaringer og forsøg fremfor at udrulle muligheden til alle arter omfattet af markedsdirektiverne en bloc. Vi har bl.a. henledt EU-Kommissionens opmærksomhed på problemer med fremmedbestøvende arter, særligt græsser, hvor det vil være svært at afsløre snyd med gængse sorter. For vegetativt formerede arter finder vi ikke muligheden relevant.

MB oplyste, at vi endnu ikke har set det endelige forslag fra EU-Kommissionen. Forslaget skal sendes i høring i Rådet og Europa-Parlamentet forud for Kommissionens vedtagelse.

GD spurgte om der er mulighed for, at listen over godkendt økologisk heterogent materiale kan blive offentligt tilgængelig. MB svarede, at det er vores opfattelse, at det vil ske.

Nils Elmegaard (NE) spurgte om der er nogen, der har vist interesse for at producere og markedsføre heterogent materiale. MB oplyste, at der har været en dansk aktør under den netop afsluttede forsøgsordning, som har anmeldt materiale, men det er trukket tilbage inden markedsføring blev aktuelt.

SVS spurgte til sætningen geografisk udbredelse er det noget som anmelder skal holde styr på i forhold til salg. MB sagde, at vi ikke har set det endelige forslag endnu, men at vi lægger os op af forordningsteksten i vores fremtidige vejledning. [Umiddelbart tyder det på, at det er et krav, der relaterer til frembringelse af materialet inden markedsføring. Tilføjet af REF].

GD spurgte til hvem der skal foretage analyser i forbindelse med officiel kontrol samt hvilke krav, der gælder til prøvetagning, samt hvad der menes med, at kravet til spiringsprocent midlertidigt fraviges. MB svarede, at som for andre undtagelser fra de almindelige certificeringskrav, som f.eks. standardfrø af grønsagsfrø, så er der ikke krav om officiel eller autoriseret prøvetagning og analyse, men det skal foregå efter internationale regler, dvs. ISTA's regler. Med hensyn til officiel kontrol kan man forestille sig, at de officielle analyser kan foretages ved et ISTA akkrediteret officielt laboratorium i en anden EU-Medlemsstat. Hvad angår spiringsprocenter, er der tale om at virksomheden ved tilladelse til midlertidig fravigelse, i stedet skal deklarere spireevnen.

BE spurgte, om det var skrevet ind at økologiske heterogent materiale skulle have økologisk oprindelse. MB sagde, at det var det ikke. SVS forklarede, at man havde drøftet det på europæisk plan med IFOAM, hvor Frøsamlerorganisationer i hele EU mener, at forældrematerialet ikke nødvendigvis skulle være økologisk, da man så skaber mulighed for et samarbejde mellem private haveejere, der deltager i opformering af materiale fra genbanker, og en landmand der står for at få materialet videre ud og op i skala. De private haveejere er jo ikke økologisk certificerede, men godt kan deltage i forædlingsarbejdet til det næste trin, som så er økologisk.

Økologiske sorter til økologisk brug

Mht. udvikling af økologiske sorter til økologisk brug arbejder EU-Kommissionen på en forsøgsordning, som forventes at træde i kraft 1. juli 2022. Ordningen giver mulighed for at arbejde indenfor følgende arter: hvede, rug, majs, soja, lucerne, kartofler, gulerod, kålrabi, tomat og løg. EU-Kommissionen vil indkalde Medlemsstaterne til en række arbejdsgruppemøder for at fastlægge forsøgets detaljer.

3.5. Eksport –øget fokus på dokumentation for GMO-frihed

Landbrugsstyrelsen oplever, at særligt Rusland og Indien har stigende fokus på, at planter og planteprodukter ved import, følges af dokumentation for GMO-frihed. Vi kan desuden generelt se, at GMO-området får stigende fokus i flere importlande. Det er således et område, som det er vigtigt, at være opmærksom på, da øgede krav til dokumentation i form af GMO-analyser, kan blive omkostningsfuldt ved eksport.

I forbindelse med eksport af frø til udsæd til Rusland, har de russiske myndigheder udtrykt krav om, at der med partierne skal følge dokumentation om frihed for GMO. Ruslands øgede krav, -og ønske om at holde møder med medlemsstaterne om emnet, har betydet, at EU Kommissionen har holdt møde med de russiske myndigheder om sagen. Kommissionen har desuden skrevet et brev på vegne af alle EU medlemslande, med information om EU's restriktive regler for dyrkning og handel med GMO.

Kravet fra Rusland er trådt i kraft i russisk lovgivning, men er ikke håndhævet endnu.

Dokumentation for GMO-frihed via analyser, betragtes som ude af proportioner i forhold til de skrappe krav til GMO-frihed, som der er i EU.

Indien har via en WTO notifikation meddelt, at der ved eksport af en række fødevarer til Indien, herunder hvede, skal følge dokumentation for GMO-frihed. Notifikationen fra Indien har ikke relevans for Danmark på nuværende tidspunkt, da der ikke er eksport af de specifikke varer til Indien lige nu, men det er vigtigt at være opmærksom på udviklingen.

I finder listen over varer, der er omfattet her <https://foodsafetyhelpline.com/fssai-notification-on-requirement-of-non-gm-cum-gm-free-certificate-for-some-imported-food-consignments/>

Ulla Katja Thybo (UKT) introducerede punktet og fortalte, at flere og flere lande stiller krav om at frø og andre planteprodukter, der eksporteres, skal være dokumenteret GMO fri, herunder Indien og Rusland. Indien stiller krav til fødevarer og Rusland til udsæd og planter til plantning. Når vi ser på egen eksport og andre EU medlemsstaters landes eksport til Rusland, så har der indtil videre ikke været nogen afvisninger af frøpartier, men det er ingen garanti for at det ikke kan ske, så det bør være et opmærksomhedspunkt.

Anders Mondrup (AM) kvitterede for samarbejdet omkring eksporten. Industrien drøfter det også på europæisk plan i EuroSeeds og vil gerne være medspiller til dette.

Ib Borup Pedersen (IBP) spurgte, om der var konstateret forurenede partier. UKT svarede, at det har vi ikke kendskab til, og Kommissionen har sagt til Rusland, at hvis der konstateres partier med GMO, så ønsker Kommissionen besked om det med det samme.

SVS spurgte, om Rusland har sagt noget i forhold til NGT og det tilfælde, at EU's GMO regulering bliver dereguleret. UKT svarede, at det har vi ikke kendskab til.

3.6. OrganicXSeed databasen

Den økologiske frødatabase er overgået til et system, der er udbudt af Fibl, under navnet OrganicXseed. For at kunne informere om udbud af økologisk planteformeringsmateriale, skal virksomheder registreres i OrganicXseed (www.organicxseed.dk). Dette kan ske i routerdatabasen www.seeds4organic.dk eller via anmeldelsesblanket på Landbrugsstyrelsens hjemmeside. Når der oplyses om udbud af en given sort i databasen, er det vigtigt, at virksomheden beskriver sortens egenskaber og oplyse om blandt andet forsøgsdata, hvis de findes.

De fleste børnesygdomme i forhold til det, for Danmark, nye system er håndteret, og Landbrugsstyrelsen vurderer, at der for vores kunder ikke er problemer med at tilgå systemet og anvende det. Der er behov for at stramme op på dispensationspraksis, idet der er stor fokus på at anvende mere økologiske planteformeringsmateriale. Landbrugsstyrelsen er i tæt kontakt med

erhvervet og dette. Ifølge ny økologiforordning, der gælder fra den 1. januar 2022, skal de enkelte lande oprette en liste, med arter/underarter eller sortsgrupper, som der ikke længere gives tilladelse til at anvende som ikke-økologiske. Landbrugsstyrelsen ønsker at oprette en række bredt funderede specialistgrupper bestående af forskellige interessenter til dette.

Landbrugsstyrelsen har været i dialog med både frøleverandører, økologer og konsulenter, hvilket har været med til at sikre en bedre tilgængelig af økologiske sorter eller sortsblandinger på det danske marked. Der er dog stadig en række udfordringer i f.eks. at få produceret raps udsæd af økologisk kvalitet.

Ifølge handlingsplan for udvikling af økologisk produktion har kommissionen til hensigt at øremærke midler inden for rammerne af Horisont Europa til at støtte bevarelse og anvendelse af genetiske ressourcer, præforædlings- og forædlingsaktiviteter og tilgængeligheden af økologiske frø og til at bidrage til udviklingen af økologisk heterogent planteforneringsmateriale og plantesorter, der er egnede til den økologiske produktion. [Disse midler vil måske allerede bliver tilgængelige i løbet af 2022, tilføjet af REF].

Troels Battrup (TB) introducerede punktet og oplyste, at ifølge økologiforordningen, så er der krav om at man som medlemsstat skal have en database til at håndtere udbud af økologiske afgrøder, der bliver solgt på markedet. Den hidtidige database var blevet så forældet, at Landbrugsstyrelsen valgte, at skifte til den internationale database, der hedder OrganicXseed, som bliver brugt i otte andre EU-Medlemsstater. Den er implementeret over vinteren 2019/20. Her kan leverandører lægge deres udbud af økologisk frø ind med en række oplysninger om frøene og hvem der har kontrolleret dem. Det er desuden blevet nemmere at indberette udbud af frø på de andre markeder, da Kommissionen har identificeret at en af de store begrænsninger for økologisk frø er, at det har været svært at tilbyde sit frø i andre medlemsstater. Det skal godkendes af myndighederne i de enkelte stater, så man sikrer, at det er relevante udbud.

AEF sagde, at gartnerierhvervet oplever problemer med databasen og dispensationerne. Det er meget svært at få dispensation og nogle ansøgere har oplevet at modtage svar på ansøgning om dispensation meget sent, så det ikke er muligt at få en anden sort i stedet. TB oplyste, at sagsbehandlingstiden på dispensationsansøgninger nu er nede på 7-10 arbejdsdage, men anerkendte at der var problemer i begyndelsen, hvor der ikke havde været afsat tilstrækkelige ressourcer til sagsbehandlingen. TB sagde, at der er sket en opstramning i sagsbehandlingen og dispensationskravene. Det er en naturlig proces i retning af, at alle dispensationer skal være udfaset i 2036, så der vil ske ændringer løbende, og nu skal ansøger f.eks. begrunde, hvorfor det er nødvendigt at anvende ikke-økologisk udsæd. TB oplyste, at barren i forhold til dispensationsansøgninger måske var sat lidt højt i begyndelsen, men at 90 pct. af ansøgningerne nu imødekommes.

BE sagde at det fungerer rigtig godt for mange af landbrugsarterne og hvor der er et godt udbud af økologisk materiale produceret i Danmark, men der var lidt knas med majs lige, da sæsonen begyndte, fordi der fra tysk side blev smidt en del sorter på med for højt FAO index, som branchen vurderede ikke var relevante til dyrkning i Danmark. TB sagde, at der nu er oprettet nogle særlige grupper, hvor de bliver lagt ind på grund for sen modning under danske forhold. TB supplerede, at der har i øvrigt været et rigtig fint udbud af majs og sortsblandinger i år.

Charlotte Holde (CH) sagde, at de havde oplevet kun at få dispensationer til A-planter af jordbær, hvor de også ønsker AA-planter godkendt. TB forklarede, at det skyldes erfaringer fra Nederlandene og Belgien, hvor man har haft ret store problemer med pesticidrester i store planter. Vi har fulgt et forsigtighedsprincip fra praksis i de andre lande om at det materiale, der bruges, skal have været igennem, en økologisk dyrkningsperiode, før man får afgrøder på det pga. den nævnte risiko. CH sagde, at det ville have været rigtig godt at have meldt den forklaring ud til erhvervet.

3.7. Orientering om møde i Arbejdsgruppen om certificering 27. og 28. april 2021

I finder referat fra det seneste møde i udvalget her: <https://lbst.dk/virksomheder/froe-og-saedekorn/udvalg/arbejdsgruppen-om-certificering-af-froe-og-saedekorn/#c88007>

I referatet findes status for følgende certificeringsemner:

- Frøblandinger og sortsblandinger – kun certificerede partier kan indgå og ingen højeste partistørrelse
- Godkendelse af sortsblandinger
- Definition af et areal til avlskontrol
- Risikobaseret kontrol af autoriserede avlskontrollører
- Ændring af en række botaniske navne i foderplante- og sædekornsdirektiverne
- Plantepas
- Anmeldelsesfrister til avlskontrol af vårafgrøder
- Kampagne for anmeldelse og kontrol med grønsagsfrø.

GD sagde, at der er en god, stærk, pragmatisk og konstruktiv dialog med erhvervet i arbejdsgruppen om f.eks. sortsblandinger og definition af et areal til avlskontrol. GD gav stor ros til Landbrugsstyrelsen, der reagerede hurtigt og indkaldte til et opfølgingsmøde, hvor de to ting blev afklarede. GD sagde desuden, der er godkendt 27 nye avlskontrollører og Instruks for markkontrol er opdateret.

AM roste også samarbejdet i arbejdsgruppen og spurgte, hvor definition af et areal er landet. MB og GD sagde, at det var landet på et produktionssted og en avler.

Lasse Skovlund Bech (LSB) udtrykte utilfredshed med, at det ikke længere er muligt at efteranmelde et areal mod gebyr. AM supplerede med, at der er ønske om at finde en løsning på det mod betaling, hvis det kan lade sig gøre og at der er tale om meget få arealer. MB og GD, at det skyldes, at TystofteFonden skal have mulighed for at behandle anmeldelserne og udtage arealer til en relevant, kvalificeret og risikobaseret efterkontrol af markkontrollørerne. For vårafgrøder rykkes anmeldelsesfristen til 1. januar 2022, men for græs og kløver vil den fortsat være 1. maj.

4. Orientering om GMO-arbejdet i EU

4.1. EU-kommissionens studie om nye forædlingsteknikker (NGT)

EU Kommissionen fremlagde den 29. april 2021 deres længe ventede undersøgelse af reguleringen af nye forædlingsteknikker. Undersøgelsen konkluderer, at den nuværende regulering ikke er 'fit-for-purpose'. EU Kommissionen har sammen med undersøgelsen fremlagt en plan for hvordan de vil rette op på situationen. I første omgang vil Kommissionen finde en løsning for nye plantesorter frembragt med målrettet mutagenese og cisgenese (fx frembragt med CRISPR/Cas) og efterfølgende andre organismer og teknikker. Vi er på ministerielt niveau i færd med at udarbejde en dansk holdning på området.

LBST havde efterfølgende (d. 18. maj 2021) et møde i arbejdsgruppen om nye plante-forædlingsteknikker, hvor brancherepræsentanter, forskere og NGO'er gav styrelsen deres reaktioner på undersøgelsen. Landbrugsstyrelsen har endvidere haft Kommissionens undersøgelse i offentlig høring. Der indkom 13 substantielle høringssvar, som indgår i den videre proces.

Undersøgelsen blev præsenteret for EU's Ministerråd d. 26.-27. maj og vil efterfølgende blive præsenteret for Europa Parlamentet.

Der gøres opmærksom på, at der op til fremlæggelsen af undersøgelsen var publiceret en række relaterede undersøgelser. Det drejer sig om to JRC-undersøgelser (en state-of-the-art for genomiske teknikker og en markedsanalyse af NGT-produkter), som kan findes [her](#), en EFSA Scientific Opinion fra oktober 2020 om nationale myndigheders risikovurdering af planter udviklet med nye genomiske

teknikker, som findes [her](#), og rapporten fra EGE (European Group on Ethics in Science and New Technologies), som findes [her](#).

Morten Storgaard (MS) præsenterede kort emnet. Der var ingen spørgsmål eller kommentarer.

5. Eventuelt

5.1. Skrivelse fra Økologisk Landsforening og Frøsamlerne

Økologisk Landsforening og Frøsamlerne har sendt Landbrugsstyrelsen en skrivelse om bl.a. CRISPR og effekterne af fodring af grise med GMO versus Non-GMO soja. De har anmodet om, at Landbrugsstyrelsen rundsender skrivelsen til udvalget til orientering forud for udvalgs mødet 30. juni. Skrivelsen findes her:

https://drive.google.com/file/d/1zGqerKMKWHHFPI4H6ytPoFi99oUBWC_u/view?usp=sharing

Landbrugsstyrelsen har valgt at behandle skrivelsen under punktet "Eventuelt". Som det er udvalget bekendt, har Landbrugsstyrelsen nedsat en særlig arbejdsgruppe til drøftelse af de nye genteknikker. Her er både Økologisk Landsforening og Frøsamlerne repræsenterede. Landbrugsstyrelsen vil anbefale, at en nærmere drøftelse af problematikken foregår i dette forum. Landbrugsstyrelsen bemærker endvidere, at skrivelsen involverer forhold, der ikke falder under Landbrugsstyrelsens ansvarsområde.

IBP læste et indlæg op, som dog pga. lydproblemer ikke blev læst i sin helhed, derfor gengives det her i sin fulde længde:

"Gamle GMOer blev tilladt på en løgn om at være substantiel equivalent, NBT GMOer følger samme linje de har som jeg har dokumenteret, samme sæt af utilsigtede ændringer som gamle GMOer. Og derfor kan man umiddelbart forvente at se de lignende problemstillinger.

Ingen Forskere har afdækket hvordan selv de simpleste planter eller dyrs genetik arbejder, man er langt fra at kunne forudse hvordan hele planten fungerer, hvordan planten samarbejder med mikrolivet i jorden. Derudover har NBT GMOer med de mange utilsigtede ændringer i genomet, en sikkerhed for at have mange overraskende sideeffekter, ændret næringsstof sammensætning, hæmmet vækst, allergent potentiale osv. Det er totalt hasard at forestille sig at man ved at fokusere på én ændring, og undlade at se på de mange utilsigtede ændringer, kan sige noget om en plantes eller metodes sikkerhed. derfor bør eksisterende GMO lovgivning også fortsat gælde for NBT GMOer.

Grisestudiet er langt mere end et Grise fodringsstudie, det er studiet I Danmark indtil nu, ud over mine grise observationer ved et skifte fra at fodre med GMO soja til NON-GMO soja, som viser at der med GMOer er u-afdækkede problemer. Problemer der går langt videre end til grise. Vi står her 26 år efter at GMO soja blev introduceret, nu med det første studie på store pattedyr i Danmark. Der mangler kritisk forskning i GMOer nye som gamle.

Til at begynde med vil en "second opinion" på griseforsøgenes data være umiddelbart mulige med relativ kort tidshorisont. En second opinion er nødvendigt grundet at konklusionen i studierne er åbenlys misvisende, og bevidst fusket.

Crispr værktøjet kan hurtigt makke rundt på alle planter, dyr og mikroliv, hvis det bliver taget ud af GMO regulativet, Ændringerne vil være permanente i naturen, konsekvenserne vil være uoverskuelige, både for hvad den enkelte plante, dyr, bakterie får af nye egenskaber, både de få ændringer forskerne forsøger at indføre og de mange utilsigtede ændringer, som man ikke kender udfaldet af, af den simple grund at man ikke ved hvordan genetikken spiller sammen, inden man laver indgreb.

Derfor er grundig testning nødvendigt, også med NBT GMOer før de evt. bliver sat løs.

Social økonomisk uretfærdighed ved indførsel af NBTer:

Der er et voksende segment af befolkningen i EU som ønsker Økologi, og NON-GMO-produkter. de forbinder IKKE Økologi med NBT GMOer, og vil forlange at deres mad kan garanteres uden GMOer nye

som gamle. En udvikling som vil stoppe brat, ved indførelse af NBT-teknologien uden regulering igennem GMO regulativet Som jeg har redegjort for og linket til,

Uden stærk regulering, vil økologerne miste ændrede afgrøder, som det er sket med Majs i Spanien, Raps i Canada, tilmed vil det blive umuligt for avlere at producere såsæd som er fri for NBT GMOer, omkostningen til tiltag som kun kortsigtet kan dæmme op for forurening af såsæd og økologers afgrøder vil gøre Økologisk produktion særdeles tungt at løfte rent økonomisk. Det vil umuliggøre udviklingen af økologien, og regeringens ønske om 30% Økologi i 2030 vil være umuligt at opnå. Samtidigt vil mange jobs og fremtidig udvikling af Økologien og udvikling af hele NON-GMO-konceptet gå tabt.

Økonomisk vil de postulerede fordele ved NBT GMOer, skulle dække meget store tab i NON-GMO sektoren, herunder Økologi, det vil kræve en meget livlig fantasi for at kunne forestille sig at der netto vil være et positivt økonomisk udkomme ved indførelse af NBT GMOer

Politikerne kan ikke lave love, uden at de får data som er reel at arbejde med, det gælder både for Grisestudierne, som går langt ud over hvad der bliver set i grise, og de reelle social økonomiske uligheder ved indførelse af NBT GMOer.

1. Vi vil have at dette udvalg informerer ministeren om at der er grunde til IKKE at ændre på GMO reguleringen i EU, og NBT GMOer hører til under det eksisterende GMO regelsæt.
2. Derudover bør der hurtigst muligt forskes i detektions værktøjer, som kan afdække om Crispr værktøjet har været brugt i fremavlen. Så avlere kan teste sig fri for NBT gmoer. Det haster, for at man kan bevare naturlige sorter og planter.
3. Og vi vil have en second opinion af Grise studierne som VSP lavede, så de reelle effekter af GMO soja bliver belyst.
4. De social økonomiske effekter af en evt. fritagelse af NBT GMOer fra GMO regulativet skal undersøges, så politikerne er klædt på til at lovgive på området. Vi vil mene et værk der tager stilling til alle forhold, meget i tråd med IFOAMS opgørelse fra 2017 vil være dækkende.”

CA gjorde opmærksom på, at Landbrugsstyrelsen har nedsat en ad hoc arbejdsgruppe, hvor de nye forædlingsteknikker løbende bliver drøftet efter behov med henblik på at give input til den danske regerings holdning, senest har gruppen holdt møde den 18. maj 2021, hvor EU-Kommissionens studie om de nye forædlingsteknikker, nævnt ovenfor, blev drøftet. Økologisk Landsforening og Frøsamlerne er ligeledes repræsenteret i arbejdsgruppen.

CA gjorde desuden opmærksom på, at universiteterne har udvalg, der ser med stor alvor på mulig videnskabelig uredelighed, hvor Økologisk Landsforening og Frøsamlerne kan gå hen med bekymringer i forhold til uredelige forskningsresultater. CA gjorde desuden opmærksom på, at eventuelle foderspørgsmål ikke hører hjemme i Frøudvalget, men bør tages op i anden sammenhæng.

SVS gjorde opmærksom på, at Frøudvalget både skal se på forædling og forædlingsteknikker og at det nævnes først i udvalgets formålsparagraf. KRRI sagde, at forædling og forædlingsteknikker står først, da der jo skal forædles, før der kan handles, og forædling er en del af hele værdikæden, som giver mulighed for handel med frø og andet planteforædlingsmateriale. Udvalgets hovedsigte er og har altid været handel.

IBP tilføjede, at der er et problem med tilladelserne, når CRISPR bare skal kunne køre igennem uden tilladelser, når IBP's og Videnscenterets grisestudier viser, at de GMO'er, der blev godkendt for mange år siden, kan være den mest frekvente årsag til mavesår ved fedesvin og at det er de utilsigtede hændelser, der nok laver de fleste problemer efterfølgende. Det skal tages med i overvejelserne, hver gang vi laver om. Det har også stor betydning for økologien, som ønsker at levere sunde og nærende fødevarer til forbrugerne. Det kan økologerne ikke garantere, når deres produkter bliver forurenede med de nye mutationer. Det er et reelt problem for økologer og frøsamlere, som vil få deres genpulje forurenede.

SVS rejste vigtigheden af at påpege, at der ikke er enighed i Frødvalget i forhold til, om området skal dereguleres. SVS tilføjede, at vi ikke kan adskille forædling og forædlingsteknikker fra handel, da de jo er tæt forbundne. MS sagde, at begge foreninger jo er repræsenteret også i arbejdsgruppen, så det er nyt for styrelsen, at der ikke er enighed i foreningerne i forhold til de nye forædlingsteknikker. IBP sagde, at Økologisk Landsforenings holdning er justeret, så den nu følger IFOAM's regelsæt på området, tilsvarende andre økologer i EU. IBP skubber på for at få ændret Økologisk Landsforenings holdningspapir på området. MB sagde, at Landbrugsstyrelsen ikke havde bedt Frødvalget om stillingtagen til NBT spørgsmålet, da det sker i arbejdsgruppen om de nye forædlingsteknikker.

5.2 Næste møde

Næste møde i Frødvalget blev fastlagt til torsdag den 18. november 2021 kl. 10-14 i Nyropsgade 30, 1780 København V., hvis det ikke bliver muligt at mødes fysisk, bliver mødet virtuelt i stedet.

5.2 Evaluering af mødeformen

Der var opbakning til det skriftlige materiale og det vil være godt med en kort introduktion til hvert punkt.

SVS gjorde opmærksom på i forhold til skrivelsen fra Økologisk Landsforening og Frøsamlerne, som var sat på under eventuelt, at medlemmerne jf. Frødvalgets forretningsorden § 1, stk. 2 også kan foreslå punkter til dagsordenen. KRRRI sagde, at Landbrugsstyrelsen sammen med forpersonen fastlægger dagsorden og vi vurderede, at indholdet i skrivelsen ikke var indenfor scope af det, som udvalget sidder med og derfor blev skrivelsen lagt under eventuelt. Medlemmerne er altid velkomne til at foreslå emner til dagsorden indenfor rammerne af forretningsordenen.